3 (Sem-5/CBCS) SOC-HC 1

2022

SOCIOLOGY (Honours)

Paper: SOC-HC-5016

(Sociological Thinkers—I)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed (any ten): $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসাৰে উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা):

(a) Who wrote the book, Rules of Sociological Method?

Rules of Sociological Method গ্রন্থন কোনে নিমিছিন ?

(b) Division of Labour in Society is a classical work by _____.

Division of Labour in Society গ্ৰন্থন ____ দ্বাৰা লিখা হৈছিল।

> (Fill in the blank) (খালী ঠাই পুৰণ কৰা)

- (c) Who said reality is 'sui generis'?
  বাস্তৱতাক 'sui generis' বুলি কোনে কৈছিল?
- (d) What is collective conscience? সামৃহিক চেতনা বুলিলে কি বুজা?
- (e) Durkheim's approach to sociology is called as functionalism.
  দূৰখেইমৰ সমাজতত্ত্বৰ প্ৰতি থকা দৃষ্টিভংগীক সংৰচনাত্মক বুলি কোৱা হয়।
  (State True or False)
  (সত্য নে অসত্য লিখা)
- (f) Mention any one book written by Max Weber.

  মেক্স বেবাৰৰ যি কোনো এখন গ্ৰন্থৰ নাম উল্লেখ কৰা।
- (g) Max Weber was a French sociologist.
  মেক্স ৱেবাৰ এজন ফৰাচি সমাজতত্ত্ববিদ।
  (State True or False)
  (সত্য নে অসত্য লিখা)
- (h) The term Weber used to refer to the capacity of social action to be subject to calculation in the means and ends of action is

মেক্স বেবাৰে কৰ্মৰ উপায় আৰু সমাপ্তিত গণনা সাপেক্ষে সামাজিক কাৰ্যৰ সামৰ্থক বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা শব্দটো হ'ল

(Continued)

(i) rationalization যুক্তিকৰণ

- (ii) rationality যৌক্তিকতা
- (iii) social causation সামাজিক কাৰক
- (iv) calculation

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (i) Marx denotes land, animals, tools, machinery, etc., as examples for the মাৰ্ক্সে মাটি, জন্তু, সঁজুলি, যন্ত্ৰ, ইত্যাদিক কিহৰ উদাহৰণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?
  - (i) mode of production উৎপাদনৰ পদ্ধতি
  - (ii) forces of production উৎপাদনৰ শক্তি
  - (iii) means of production উৎপাদনৰ উপায়/মাধ্যম
  - (iv) relations of production উৎপাদনৰ সম্পৰ্ক

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Turn Over)

- (j) The social force binding people together in a society will be weak when the society is characterized by
  সমাজত মানুহক একেলগে বান্ধি ৰখা সামাজিক শক্তি দুৰ্বল হ'ব, যেতিয়া সমাজৰ এক বিশেষত্ব হ'ব
  - (i) mechanical solidarity যান্ত্ৰিক সংহতি
  - (ii) organic solidarity জৈৱিক সংহতি
  - (iii) inorganic solidarity অজৈৱিক সংহতি
  - (iv) capital solidarity সামৃহিক/মূলধন সংহতি

(Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (k) According to Marx, history evolves through the interaction between মাৰ্ক্সৰ মতে ইতিহাসৰ বিৱৰ্তন কিহৰ মাজৰ আন্তঃক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে?
  - (i) means of production and surplus value
    উৎপাদনৰ উপায় আৰু অতিৰিক্ত মূল্য

- (ii) means of production and mode of production উৎপাদনৰ উপায়/ধৰণ আৰু উৎপাদনৰ পদ্ধতি
- fiii) mode of production and relations of production উৎপাদনৰ পদ্ধতি আৰু উৎপাদনৰ সম্পৰ্ক
- (iv) means of production and relations of production উৎপাদনৰ উপায়/ধৰণ আৰু উৎপাদনৰ সম্পৰ্ক

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (l) The political tension and economic antagonism between two classes is called দুটা শ্ৰেণীৰ মাজৰ ৰাজনৈতিক উত্তেজনা আৰু অৰ্থনৈতিক বিদেষ হ'ল
  - (i) class competition শ্ৰেণী প্ৰতিযোগিতা
  - (ii) class conflict শ্ৰেণী সংঘৰ্ষ
  - (iii) class interest শ্ৰেণী আগ্ৰহ
  - (iv) class upheaval শ্ৰেণী উত্থান

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (m) What did Weber urge his students to employ in their intellectual work?
  বেবাবে তেওঁৰ শিক্ষাৰ্থীসকলক বৌদ্ধিক কামত নিয়োগ কৰিবৰ বাবে কি আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছিল?
  - (i) Anomie / প্রতিমানহীনতা
  - (ii) Verstehen / ভাষ্টেহেন
  - (iii) Positivism / প্রত্যক্ষবাদ
  - (iv) Microsociology / সৃক্ষ্ম সমাজতত্ত্ব (Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- (n) Karl Marx was inspired by the dialectical method of
  কাৰ্ল মাৰ্ক্স কাৰ দ্বান্দ্ৰিক পদ্ধতিৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈছিল ?
  - (i) Saint Simon / ছেইন্ট চাইমন
  - (ii) Hegel / হেগেল
  - (iii) Engel / এংগেল
  - (iv) Weber / বেবাৰ

    (Choose the correct answer)

    (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- (o) According to Marx, exchange value is found only in
  মাৰ্ক্সৰ মতে বিনিময় মূল্য কেৱল বিচাৰি পোৱা যায়
  - (i) socialism সমাজবাদত

- (ii) capitalism পৃঁজিবাদত
- (iii) feudalism সামন্তবাদত
- (iv) communism সাম্যবাদত

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (p) Who among the following held the view that society is a moral entity?

  নিম্নলিখিত কোনে মত পোষণ কৰিছিল যে সমাজ হৈছে নৈতিক সন্তা?
  - (i) Auguste Comte আগষ্ট ক'ট/কমটে
  - (ii) Herbert Spencer হাৰ্বাৰ্ট স্পেপনাৰ
  - (iii) Emile Durkheim ইমাল দুৰখেইম
  - (iv) Max Weber মেক্স ৱেবাৰ

A23/310

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (q) According to Marx, the present state will মাৰ্ক্সৰ মতে, বৰ্তমানৰ অৱস্থা
  - (i) continue for long
    দীঘলীয়া সময়ৰ বাবে অব্যাহত থাকিব
  - (ii) wither away
    আঁতৰি যাব
  - (iii) deliver goods with the passage of time
    সময়ৰ লগে লগে সামগ্ৰীৰ বিতৰণ কৰিব
  - (iv) slowly benefit the workers
    ক্রমান্বয়ে শ্রমিকসকলক লাভান্বিত কৰিব

    (Choose the correct answer)

    (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- (r) The relationship between those who own the means of production and those who do not, is called
  উৎপাদনৰ ধৰণ/উপায় থকা সকলৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আৰু উৎপাদনৰ ধৰণ/উপায় নথকা সকলৰ মাজৰ সম্পৰ্কক কি বুলি কোৱা হয়?
  - (i) forces of production উৎপাদনৰ শক্তি

- (ii) relations of production উৎপাদনৰ সম্পৰ্ক
- (iii) means of production উৎপাদনৰ ধৰণ/উপায়
- (iv) exploitation

(Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- 2. Answer any five of the following questions very briefly:

  2×5=10
  - তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Define social fact.
    সামাজিক তথ্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।
  - (b) What is interpretative sociology?
    ব্যাখ্যামূলক সমাজতত্ত্ব বুলিলে কি বুজা?
  - (c) What is totemism?
    সামৃহিক বিবেক কি?
  - (d) What is alienation? পৃথকীকৰণ/বিচ্ছিন্নকৰণ কি ?

- (e) Is social institution a social fact? Give reason(s) to substantiate your answer. সামাজিক অনুষ্ঠান এটা সামাজিক তথ্য হয়নে? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি দশোৱা।
- (f) Mention two famous writings of Karl Marx. কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ দুখন বিখ্যাত গ্ৰন্থৰ নাম উল্লেখ কৰা।
- (g) What is dialectics?
  দ্বান্দ্বিকতা মানে কি ?
- (h) What is feudal mode of production? উৎপাদনৰ সামন্তবাদ পদ্ধতি কি?
- (i) What is the nature of relationship between individual and society in pre-industrial society? What term did Durkheim use to define this kind of relationship?
  প্রাক্-উদ্যোগিক সমাজত ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সম্পর্কৰ প্রকৃতি কি? দুৰ্বেইমে এনেকুৱা সম্পর্ক নির্ধাৰণ কৰিবলৈ কি শব্দ বা পৰিভাষা ব্যৱহাৰ কৰিছিল?
- (j) Give an example each of any of the two types of social action.

  দুই প্ৰকাৰৰ সামাজিক কাৰ্যৰ এটাকৈ উদাহৰণ দিয়া।

3. Answer any *four* of the following questions: 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Analyze Weber's concept of social action, its characteristics and types.
  ৱেবাৰৰ সামাজিক ক্রিয়া, সামাজিক ক্রিয়াৰ বৈশিষ্ট্য আৰু প্রকাৰসমূহৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰা।
- (b) Discuss the significance of ideal types in Weber's analysis of social action.

  বেবাৰৰ সামাজিক ক্ৰিয়াৰ বিশ্লেষণত আদৰ্শ প্ৰকাৰৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।
- (c) How does Durkheim differ from Weber in his treatment of the relationship between individual and society?

  ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ সৈতে কৰা আলোচনাত দুৰখেইম ৱেবাৰৰ পৰা কেনেকৈ পৃথক?
- (d) Discuss normal and pathological social fact.

  স্বাভাৱিক আৰু ৰোগগ্ৰস্ত সামাজিক তথ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (e) What is the significance of the distinction between sacred and profane?
  পবিত্ৰ আৰু সাধাৰণ/অপবিত্ৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্যৰ তাৎপৰ্য কি?
- (f) Write a short note on the concept of mode of production.
  উৎপাদন পদ্ধতিৰ ধাৰণাৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
- (g) Write short notes on class-in-itself and class-for-itself of class conflict.
  শ্রেণী সংঘর্ষৰ নিজেই শ্রেণী আৰু নিজৰ বাবে শ্রেণীৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
- (h) What, according to Weber, was the significance of the study of social action in understanding society?
  বেবাৰৰ মতে সমাজক বুজি পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক ক্ৰিয়াৰ অধ্যয়নৰ তাৎপৰ্য কি হ'ব লাগে?
- 4. Answer any four of the following essay-type questions:
  10×4=40
  তলৰ বৰ্ণনামূলক প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:
  - (a) How does religious value influence economic behaviour? Discuss with reference to Max Weber

ধাৰ্মিক মৃল্যবোধে অৰ্থনৈতিক আচৰণক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে? উক্ত কথাষাৰ মেক্স ৱেবাৰৰ আলোচনাৰ সম্পৰ্কত নিখা।

(b) Compare the role of ideas in Marx's and Weber's analysis of capitalism.

মাৰ্ক্স আৰু ৱেবাৰৰ পুঁজিবাদৰ বিশ্লেষণৰ ধাৰণাটোৰ তুলনা দাঙি ধৰা।

(c) Examine the relationship between individual and society according to Durkheim.

দুৰখেঁইমৰ ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে পৰীক্ষামূলক বৰ্ণনা দাঙি ধৰা।

(d) What are the rules Durkheim set forth for the explanation of social facts? Why did he emphasise on the study of social fact in sociology?

দূৰখেইমে সামাজিক তথ্যৰ ব্যাখ্যা কৰিবলৈ যাওঁতে কি নিয়ম নিৰ্ধাৰণ কৰিছে? তেওঁ সমাজতত্ত্বত সামাজিক তথ্য অধ্যয়নৰ ওপৰত কিয় গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল?

(Turn Over)

(e) Durkheim provided an analysis of suicide as a social fact. Discuss.

দূৰখেঁইমে আত্মহত্যাক এক সামাজিক তথ্য হিচাপে বিশ্লেষণ কৰিছিল। আলোচনা কৰা।

How does the study of religion throw light on Durkheim's conception of the relationship between individual and society?

দৰখেইমৰ ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ ধাৰণাত ধৰ্মৰ অধ্যয়নে কেনেকৈ আলোকপাত কৰে ?

Explain the materialistic understanding of history.

ঐতিহাসিক বস্তুবাদৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(h) Examine the relationship among wage, labour and capital in the capitalist mode of production.

উৎপাদনৰ পুঁজিবাদী পদ্ধতিত মজুৰি, শ্ৰম আৰু মৃলধনৰ পৰীক্ষামূলক বৰ্ণনা আগবঢ়োৱা।

(i) Discuss the significance of ideal types in Weber's analytical framework. ব্বেবাৰৰ বিশ্লেষণাত্মক ধাৰণাত আদৰ্শ প্ৰকাৰৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

[15]

Examine how Weber's characterization of capitalism is different from those of Marx. ৱেবাৰৰ পুঁজিবাদৰ আলোচনা মাৰ্প্সৰ পুঁজিবাদৰ আলোচনাৰ পৰা কেনেকৈ পৃথক, এক পৰীক্ষামূলক বৰ্ণনা আগবঢ়োৱা।

A23-800/310

3 (Sem-5/CBCS) SOC-HC 2

2022

SOCIOLOGY

(Honours)

Paper: SOC-HC-5026

(Sociological Research Methods—I)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer very briefly (any ten): 1×10=10
 অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া (থি কোনো দহটা):

- (a) Define research.
  গৱেষণাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (b) What is reflexivity?
  প্রতিফলনশীলতা কি?
- (c) Who is the author of the book, The Sociological Imagination? The Sociological Imagination গ্ৰন্থৰ বেশক কোন?

- (d) What is theory?
  তত্ত্ব মানে কি?
- (e) Write one method of data collection.
  তথ্য সংগ্ৰহৰ এটা পদ্ধতি লিখা।
- (f) Who is the author of the book, The Coming Crisis of Western Sociology?

  The Coming Crisis of Western Sociology
  গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?
- (g) Define feminism.

  নাৰীবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (h) What is a social fact? সামাজিক তথ্য কি?
- (i) Define anti-positivism. অ-ধনাত্মকতাবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (j) Write one aim of social research. সামাজিক গৱেষণাৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (k) Who pioneered participant observation? অংশগ্ৰহণকাৰী পৰ্যবেক্ষণৰ উদ্ভাৱক কোন আছিল ?
- (l) Define objectivity.বস্তুনিষ্ঠতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (m) What is quantitative research? পৰিমাণগত গৱেষণা কি?
- (n) Define hypothesis.অনুমানৰ সংজ্ঞা নিৰূপণ কৰা।
- (o) Write one secondary method of data collection. তথ্যসংগ্ৰহৰ এটা গৌণ পদ্ধতি লিখা।
- (p) What do you understand by sampling?
  নমুনা সংগ্ৰহ মানে কি বুজা?
- (q) Who is the author of the book, Social Theory and Social Structure? Social Theory and Social Structure গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?
- (r) Define verstehen. 'Verstehen' ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

A23/311

- 2. Answer briefly (any *five*) : 2×5=10 চম উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :
  - (a) Mention two characteristics of social research.
    সামাজিক গৱেষণাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (b) Write the names of two thinkers who utilised comparative method in sociology.

  সমাজতত্ত্বত তুলনামূলক পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰা দুজন চিম্নাবিদৰ নাম লিখা।
- (c) Mention two methods of primary data collection.
  প্রাথমিক তথ্য সংগ্রহৰ দুটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।
- (d) Why is review of literature necessary? সাহিত্যৰ পৰ্যালোচনা কিয় প্ৰয়োজনীয়?
- (e) Mention two types of sampling methods.দুবিধ নমুনা সংগ্ৰহ পদ্ধতিৰ উল্লেখ কৰা।
- (f) Write two advantages of interview schedule.
  সাক্ষাৎকাৰৰ সময়সূচীৰ দুটা সুবিধা লিখা।
- (g) Write one difference between method and methodology.
  পদ্ধতি আৰু কৰ্মপদ্ধতিৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য দিখা।
- (h) Define positivism.
  ধনাত্মকতাবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (i) What is a pathological social fact? ৰোগজনিত সামাজিক তথ্য মানে কি?
- j) Define epistemology. জ্ঞানবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- Write short notes on any four of the following: 5×4=20
   তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা:
  - (a) Sociology as science বিজ্ঞান হিচাপে সমাজতত্ত্ব
  - (b) Cause and function কাৰণ আৰু কাৰ্য
  - (c) Traditional androcentric method পৰম্পৰাগত পুৰুষতান্ত্ৰিক পদ্ধতি
  - (d) Structural functionalism গাঁথনিগত ক্রিয়াত্মকবাদ
  - (e) Parsonian functionalism পার্চনিয়ান ক্রিয়াত্মকবাদ
  - (f) Empirical research অভিজ্ঞতাভিত্তিক গৱেষণা

- (g) Difference between quantitative and qualitative research পৰিমাণগত আৰু গুণগত গৱেষণাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য
- (h) Research problem গৱেষণাৰ সমস্যা
- 4. Answer any four from the following questions:

  10×4=40
  তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্ৰৰ উত্তৰ দিয়া:
  - (a) Critically analyse the relationship between theory and research.
     তত্ত্ব আৰু গৱেষণাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক সমালোচনাত্মকভাবে বিশ্লেষণ কৰা।
  - (b) Is there a distinctive feminist method? Discuss.
    কোনো সুকীয়া নাৰীবাদী পদ্ধতি আছেনে? আলোচনা কৰা।
  - (c) Discuss Durkheim's rules of sociological method to understand sociology as a science.

    সমাজতত্ত্বক বিজ্ঞান হিচাপে বুজিবলৈ দূৰখাইমৰ সমাজতত্ত্ব পদ্ধতিৰ নিয়ম বিশ্লেষণ কৰা।
  - (d) State the advantages and disadvantages of quantitative and qualitative research. পৰিমাণগত আৰু গুণগত গৱেষণাৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (e) Write a note on ethical consideration in social research.
   সামাজিক গৱেষণাত নৈতিক বিবেচনাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
- ff) Discuss the significance of comparative method in sociological research.
  সমাজতাত্ত্বিক গৱেষণাত তুলনামূলক পদ্ধতিৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।
- (g) Compare and contrast between Durkheim's positivistic sociology and Weber's interpretative sociology.

  দূৰখাইমৰ ধনাত্মক সমাজতত্ত্ব আৰু ৱেবাৰৰ ব্যাখ্যাত্মক সমাজতত্ত্বৰ মাজত তুলনা আৰু বিপৰীতমুখীতা কৰা।
- (h) Which research method will you apply to understand the current global pandemic? Explain why. বর্তমান বিশ্বব্যাপী মহামাৰী বুজিবলৈ তুমি কোনটো গৱেষণা পদ্ধতি প্রয়োগ কৰিবা? কিয় বুজাই লিখা।
- (i) Formulate a research problem and write the steps of a research proposal based on it.
  গৱেষণামূলক সমস্যা এটা প্ৰণয়ন কৰা আৰু তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গৱেষণা প্ৰস্তাৱৰ পদক্ষেপসমূহ লিখা।
- (j) What is the problem of subjectivity in social research? Explain.
  সামাজিক গৱেষণাত বিষয়বস্তুৰ সমস্যা কি ? ব্যাখ্যা কৰা।

***

A23-800/311

3 (Sem-5/CBCS) SOC-HC 2

. . .